

## UVOD

Zemlje u tranziciji ubrzano donose zakon o digitalnom potpisu. Digitalni potpis je prepostavka elektronskog poslovanja koji se velikom brzinom širi planetom zbog nebrojenih prednosti. Najveća prednost su svakako manji troškovi poslovanja, kao i lakši pristup mnogo širem tržištu.

Pravno gledano, formalni zahtevi zakonskih transakcija, uključujući i zahtev za potpisom, razlikuju se u raznim pravnim sistemima, ali se i menjaju vremenom. Pravne posledice ukoliko transakcija nema zakonski propisanu formu mogu isto tako biti različite.

Tradicionalno pravo o nezakonitom poslovanju npr. ne proglašava transakciju nevažećom ukoliko nema potpisa optužene strane, ali u slučaju spora ne može se izvesti pred sud. Zbog toga ovaj zakon ima vrlo ograničenu primenu.

Tokom prošlog veka, većina pravnih sistema je ograničila broj formalnih zahteva i smanjila zakonske posledice ukoliko se ovi zahtevi ne ispune. U svakom slučaju, svakodnevna praksa i dalje zahteva da se transakcije uobičaje na način koji osigurava stranke i zadovoljava kriterijume validnosti i primenjivosti pred sudom. U dosadašnjoj praksi, to se obezbeđuje pravljenjem dokumentacije i odgovarajućim potpisom. Tradicionalne metode, međutim, prolaze kroz korenite promene. Dokumenti se i dalje pišu na papiru, ponekad samo zbog toga da bi se zadovoljila zakonska forma. U nekim slučajevima, informacija koja se razmenjuje u cilju obavljanja transakcije nikada se i ne stavi na papir.

Kompjuterska informacija se može takođe iskoristiti, ali na drugačiji način. Tako na primer, kompjuteri "čitaju" digitalnu informaciju, menjaju je ili uključuju programe koji su na njoj zasnovani. Informacije koje se odlažu kao bitovi, a ne kao papir i mastilo putuju brzinom svetlosti, mogu se bezgranično umnožavati i to po zanemarljivoj ceni.

Tehnologija digitalnih potpisa uglavnom daje mnogo više mogućnosti od onih na papiru. Da bi se shvatile njene mogućnosti, prvo se mora shvatiti kako digitalna tehnologija potpisa funkcioniše.

Kako funkcioniše digitalni potpis ?

Digitalni potpsi se kreiraju i verifikuju uz pomoć kriptografije, jedne grane primenjene matematike koja se bavi transformisanim porukama, na prvi pogled, nečitke oblike, a zatim ih vraća u prvobitno stanje.

Digitalni potpis koristi ono što se naziva "kriptografija javnih šifri" koja koristi jedan algoritam sa dve različite, ali matematički povezane šifre: jedna služi za kreiranje digitalnog potpisa ili transformaciju podataka u nečitljivi oblik, a druga za verifikovanje digitalnog potpisa i vraćanje poruke u prvobitni oblik. Kompjuterska oprema i softver koji koristi ove dve šifre nazivaju se imenom "asimetrični kriptosistem".

Procesi koji su korišćeni za kreiranje digitalnih potpisa pod budnim su nadzorom stručnjaka tokom poslednjih deset godina. Digitalni potpsi su prihvaćeni kao nacionalno i internacionalni standardni u saradnji sa mnogim korporacijama, bankama i vladinim agencijama.

**----- OSTAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----**

[www.maturskiradovi.net](http://www.maturskiradovi.net)

**MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:** [maturskiradovi.net@gmail.com](mailto:maturskiradovi.net@gmail.com)